

O B S A H.

	Strana
Předmluva	V.
Úvod. I. Život sv. Irenea	IX.
II. Spisy sv. Irenea vůbec a „Protí kacířstvím“ zvláště	XV.
III. Gnóse, gnosticisim a Gnostikové	XVIII.
IV. Přehled všech pěti kněh „proti kacířstvím“	XXIII.
V. Učení sv. Irenea	XXIX.
VI. Rukopisy a vydání spisův sv. Irenea	XXXII.

Kniha prvá.

Úvod	1
Hlava I. Co stoupenci Valentínovi smýšleli o svých aiónech, jich původu, názvech, rádech, zplozencích, a která místa písem sv. k výmyslům svým přizpůsobili	4
Hl. II. Jediný Jednorozenec mohl seznati Praotce. O nezřízené lásce Sofie, pádu jejím a plodu potvorném, jež Horos napravil. Kdo ten Horos? Kristus a Duch sv. sesláni jsou doplnit aióny, snůškou darů aiónův učiněn jest Ježíš	6
Hl. III. Kterých výroků písma sv. užívali bludaři na dotvrzení svých bludů	9
Hl. IV. Co bájí bludaři o původu matky světa, „Achamotha“ řečené, a jak z jejích strastí tento viditelný svět povstal	12
Hl. V. O utváření Démiúrگا; kdo a jaký byl? Byl původcem všech ostatních věcí mimo Plérómu	15
Hl. VI. Jak si Gnostikové trojiho člověka myslili; jak učili, že jim dobré skutky konati netřeba a že to jenom katolíkům náleží; oni že nemohou žádnou nepravostí se poskvřniti; ohavné jich nepravosti	18
Hl. VII. Když se zdokonalí všecko símě, vejde matka Achamotha s duchovnými syny do Plérómy, Démiúrg s duševními do místa středního, člověk pak hmotný zahyne a hmota shoří. Jak rouhavě učeno o vtělení se Krista, z bl. panny Marie; jak rozlišováno prorocství a vykládáno jich původ; o hrubé nevědomosti Démiúrgově	22
Hl. VIII. Jak Valentínci natahovali sv. písma, aby bezbožné smýšlenky své dokázali	24
Hl. IX. Vyvracují se bludařské a bezbožné výklady písem	29
Hl. X. Celá po všem světě rozšířená církev má jednu a touž víru, jedno	

a totéž učení, a byť i někteří z věřících nad jiné učenější byli, nesluší proto na rozdíl a změnu u víře souditi	32
Hl. XI. Které jest učení Valentínovo? a v čem se s ním nesrovnávají učeníci jeho? Výmysly Sekunda a některých jiných	35
Hl. XII. Čemu učili stoupenci Ptolemeovi a Kolorbašovi?	38
Hl. XIII. O kouzelnických hanebnostech Markových	40
Hl. XIV. Osnova učení Markova; jak se mu nejvyšší Čtveřice v podobě ženy ukázala a jemu zjevila, co posud nikomu; jak dle písmen a syllab soustavu svou zosnoval a Plérómu naplnil	45
Hl. XV. Jak Siga dále Markovi vykládá původ čtyrmecítma živlů čili písmen a Ježíšův, a jak ty smyšlenky sv. Otec poráží	51
Hl. XVI. Markových stoupenců nevhodné výklady podobenství o ztraceném ovci a ztraceném penízi; sv. Otec varuje úžasně jich pošetilosti	55
Hl. XVII. Smyšlenky stoupenců Markových o stvoření všech věcí viditelných dle obrazu neviditelných	58
Hl. XVIII. Které výpovědi Mojžišovy k svému domyslu přitahují bludaři	59
Hl. XIX. Jak z písma dokazovati usilovali, že lidé Praotce neznali, prvě než Kristus Pán na svět přišel	62
Hl. XX. O nepravých a smyšlených písmech, jichž stoupenci Markovi užívali, a která místa sv. evangelií křivě vykládali	63
Hl. XXI. Čemu učili bludaři o vykoupení; kolikeré je býti mínili?	64
Hl. XXII. Které jest pravidlo pravdy a v čem se od něho uchylují všickni kacíři?	68
Hl. XXIII. O učení a mravích Šimóna kouzelníka a Menandra	69
Hl. XXIV. O Saturnínovi a Basilidovi	72
Hl. XXV. O Karpokratovi	75
Hl. XXVI. O Kérinthu, Ebiónech a Nikolaitech (Mikulášencích)	78
Hl. XXVII. O Kerdónovi a Markiónovi	80
Hl. XXVIII. O Tatiánovi a Zdrželivcích (Enkratitech) i některých jiných	82
Hl. XXIX. O jiných rozličných sektách gnostických, a předně o Barbéliótech či Borborianech	83
Hl. XXX. O Ofitech a Sethianech	85
Hl. XXXI. O Kainitech	93

Kniha druhá.

Úvod	95
Hlava I. Že Bůh jeden jest, aniž pak jest který jiný nad ním nebo pod ním, a že ani žádného Počátku, žádné Plérómy, žádné Mocnosti mimo něho býti nemůže	96
Hl. II. Že svět není učiněn mimo vůli nejvyššího Otce všech věcí, ani od kohosi jiného, nýbrž že jest od téhož Otce skrze Slovo stvořen	98
Hl. III. Jak Bythos a Pléróma Valentíncův tak i Bůh Markiónův odporují sami sobě; svět způsoben jest od toho, který jej myslí pojal; nepovstať ani z poklesku, ani z nevědomosti	101
Hl. IV. Jakým nesmyslem jest kacířův t. ř. prázdnota i jejich učení, žeby z poklesku tento svět byl povstal	102
Hl. V. V tom oboru, kterýž Otec objímá, tento svět od nikoho jiného způsoben nebyl	104

	Strana
Hl. VI. Svrchovaný Bůh nemohl býti neznám Anděům a Světotvůrci . . .	106
Hl. VII. Věci stvořené nejsou obrazy aiónův, kteří jsou na výsostech vnitř Plérómy	108
Hl. VIII. Tvorstvo není stínem Plérómy	112
Hl. IX. Bůh Otec jediným jest tvůrcem světa; v tomto podání veškero lidstvo s církví souhlasí	114
Hl. X. Jak kacíři převracují písma; a že Bůh všecko stvořil z ničehož, aniž které látky k tomu potřeboval	115
Hl. XI. Že kacíři nevěřice pravdě v šeredné bludy upadli	117
Hl. XII. Počet třidceti aiónů, na němž si kacíři tak mnoho zakládají, jest jednak malý, jednak veliký; jelikož pak sňatkové jich vespolek jsou nerozvížitelní, nemohla Sofia bez manžela ani počítí ani poroditi; Logos (Slovo) a Siga (Tichota, Mlčení) nemohou býti na jednou	118
Hl. XIII. První řada smyšleného výplodu aiónův nedá se nijak zastávatí	121
Hl. XIV. Že Valentín a stoupenci jeho základy svého učení od pohanů vzali, jenom jména změňivše	127
Hl. XV. Výplody aiónův žádným důvodem dokázati nelze	134
Hl. XVI. Světotvůrce buď sám o sobě pojal pravzory tvorů budoucích, anebo Pléróma vyvedena jest dle obrazu nějakého vyššího řádu, a ten opět dle vyššího a tak dále do nekonečna	136
Hl. XVII. Zkoumá, jakým způsobem vyplození jsou aiónové, a dokazuje, že neostojí, ať se jakkoliv určuje; i že sám Nás (Rozum) a Otec dle učení kacířův nevědomostí postiženi jsou	137
Hlava XVIII. Sofia (Moudrost) nemohla býti v nevědomosti, aniž zkou- majíc Otce, něco trpěti anebo v nebezpečí přijíti; její Enthymésis (Žádostivost) nemohla se od ní odloučiti, tím pak méně své vlastní pocity mítí	142
Hl. XIX. Marné a neshodné učení bludařův o jejich duchovném semeni; proti všemu rozumu jest, žeby byl Démiúrg to sám v sebe pojal, nevěda o tom, aniž znaje, co nad ním jest, a žeby duševným byl, ačkoliv oni sami částekou z něho jsouce, chlubí se, že duchovnými jsou a všecko vědí	145
Hl. XX. Liché jsou důkazy o strastech a utrpení dvanáctého aióna, aniž to lze zrádným odpadlictvím Jidášovým dotvrzovati. Umučení Páně nic nemá ani společného ani příbuzného s báječným utrpením téhož aióna	150
Hl. XXI. Že dvanáctero apoštolů není obrazem aiónův	152
Hl. XXII. Třidcet aiónův nevyznačuje se třidcátým rokem, v němž byl Pán křtěn; aniž to byl dvanáctý měsíc po křtu, když trpěl, nýbrž byl prý starší nad 40 let (jak Ireneus neprávě se domnívá)	154
Hl. XXIII. Žena krvotoká není obrazem trpícího aióna	158
Hl. XXIV. Směšné a pošetilé jsou důkazy, které z čísel, písmen a syllab si obírají	159
Hl. XXV. Odpovídá na námitku a ukazuje, že se Bůh nesmí dle písmen, syllab a čísel měřiti, nýbrž že se počty i všechny stvořené věci dle pravidla pravdy uvažovati mají; že všecko z jednoho Boha svůj pů- vod má, aniž se smí, co mysl lidskou převyšuje, zvědavě zkoumati	165
Hl. XXVI. Lidé sprostí a neučení, upřímně milující Boha, předkují těm,	

kteří pýchou marné učenosti své se nadýmají; všetečných a zbytečných otázek se varujme	167
Hl. XXVII. Nesluší, co tajemno jest, vykládati z podobenství, jimžto rozličný smysl podložiti lze, nýbrž z toho, co jasně a zjevně v písmě jest položeno	169
Hl. XXVIII. Tajemství Boží máme tak zkoumati, abychom se nikdy neodchýlili ani od pravidla pravdy ani od jistého poznání Božího. Písmu sv. máme věřiti, aniž pak marně pátrati po tom, co Bohu ponechati sluší a nač omezený rozum náš nestačí. V tom právě chybují kacíři, že nic neponechávají Bohu, ale všecko všetečně vypátrati usilují; pročež i v tak příšerné bludy upadají.	170
Hl. XXIX. Poráží učení kacířů, že některé duše do Plérómy se dostávají, některé do místa středního, těla pak že spásy nedosahují	176
Hl. XXX. Kárá pošetilou bezbožnost kacířův, ani sebe duchovnými, Démiúrga však duševným nazývali	178
Hl. XXXI. Opakuje stručně všecko, co posud proti kacířům vůbec, proti Valentincům pak zvlášť byl pronesl, dokládaje, že to i proti kacířům ostatním říci lze	183
Hl. XXXII. Poráží bludné jich učení, žeby směli se všelikých ohavností dopouštěti, žeby sku tkové lidští byli toliko dle domnění zlí nebo dobří, a žeby duše jejich byla podobna duši Páně, ba někdy i lepší	185
Hl. XXXIII. Dokazuje, že učení o stěhování se duší pošetilé a nesmyslné jest	188
Hl. XXXIV. Dokazuje, že duše pamatovati budou toho, co v těle činily, a že budou nesmrtelné, ač byly počátek vzaly	190
Hl. XXXV. Poráží bludné učení Basilidovo a jiných Gnostiků, jakoby proroci byli prorokovali rozličnými bohy nadšeni jsouce	192

Kniha třetí.

Úvod	195
Hlava I. Sv. apoštolé ani nekázali ani nepsali evangelium dříve, než byli opatřeni dary a mocí Ducha sv.; hlásali pak jednoho Boha, Stvořitele nebe i země	196
Hl. II. Kacíři se nedrží ani písem ani podání	197
Hl. III. Pravé podání apoštolské dokazuje se stálou nepřetrženou posloupností biskupů v církvích od nich založených; a jak znamenitá jest církev římská	198
Hl. IV. V církvi katolické jediné lze dosíci pravdy, poněvadž ta jest schránkou nauky od apoštolů podané; kacířstva jsou novoty, jichž původ od apoštolů vyvesti nelze	201
Hl. V. Kristus Pán i jeho apoštolé upřímně a bezelstně vyučovali čiré pravdě, aniž se dle křivých domněnek posluchačů svých řídili, hlásající, že jeden jest Bůh, stvořitel všech věcí	203
Hl. VI. Ani v zákoně starém Duch sv. nejmenuje jiného Bohem a Hospodinem, leč toho, který skutečně Bůh jest, Otce totiž a Syna	205
Hl. VII. Odráží a vysvětluje námitku vzatou z druhého listu sv. Pavla ke Kor. 4, 4.	208

Hl. VIII. Odpovídá na druhou námitku, vzatou ze slov Páně dle Mat. 6, 24., dokazuje, že dle písem jenom jeden jediný Bohem a Pánem slouti může	210
Hl. IX. Že jeden a týž Bůh, kteréhož proroci stvořitele hlásali nebe i země, i od evangelistů zvěstován jest; to nejprve dokazuje z evangelia sv. Matouše	212
Hl. X. Důkazy tétěž pravdy z evangelíí sv. Lukáše a Marka	214
Hl. XI. Totěž, co posud dokázal, dovodí i z evangelia Janova; pak jedná o celém čtveru evangelíí	219
Hl. XII. Čemu učili druzí apoštolé a učeníci, zvlášť Petr, Pavel, Filip jáhen, Štěpán a j.	226
Hl. XIII. Proti těm, kteří praví, že ze všech apoštolův jediný Pavel pravdu poznal	238
Hl. XIV. Kdyby byl Pavel nějaké tajné učení věděl, byl by je seznal i Lukáš, jsa mu nerozdílným průvodčím a maje účastenství v jeho pracech a mukách, a to tím spíše, poněvadž nám mnohé a důležité články jeho učení samojediný ve svém evangelíi zůstavil	239
Hl. XV. Jaké víry Pavel zasluhuje, dovodí ze spisů sv. Lukáše; kárá pokřyství a hrdost Gnostikův; zavírá důkazy, že v písmech starého i nového zákona se hlásá jeden a tentěž Bůh	243
Hl. XVI. Důkaz z apoštolských písem, že jeden a tentěž jest Kristus Ježíš, jednorozený Syn Boží, pravý Bůh i člověk	245
Hl. XVII. Apoštolé učí, že Duch sv. na Ježíše sestoupil; sv. Otec vykládá, proč se tak stalo	252
Hl. XVIII. Ze slov sv. Pavla a výroků Páně dokazuje, že se nesmí Kristus Ježíš od sebe dělit, a že Syn Boží skutečně se vtělil	255
Hl. XIX. Že Kristus nebyl pouhým člověkem od Josefa zplozeným, nýbrž i pravý Bůh jsa od Otce od věčnosti zplozen, i pravý člověk jsa z Marie v čase narozen	260
Hl. XX. Které vlastnosti projevil Bůh, dopustě hřích a ustanově vykoupení padlého člověka; jak máme vděčni býti za to, že Syn Boží se vtělil	262
Hl. XXI. Vysvětluje prococtví Isaiáše 7, 14. proti rozličným nepravým výkladům, chválí překlad Sedmdesátcův a dokazuje panenství Marie	265
Hl. XXII. Že Kristus opravdové tělo z Marie na se vzal	271
Hl. XXIII. Vyvracuje učení Tatiánovo, žeby Adam nebyl účasten spasení; neboť Kristus právě starého Adama vykoupil, jemuž se všickni podobáme	274
Hl. XXIV. Opakuje stručně, čímž posud kacíře porážel; učí, že pouze v církvi jest čirá a pevná pravda	278
Hl. XXV. Ukazuje, že Bůh tímto světem dle své prozřetelnosti vládne, dle nesmírné spravedlnosti své zlé trestá, dle neskonalé lásky dobrým odplácí	280

Kniha čtvrtá.

Úvod	283
Hlava I. Že Kristus Pán neznal a učeníkům svým nezvěstoval leč jednoho jediného Boha a Otce	285
Hl. II. Dovodí zřejmými slovy i Mojžiše i jiných prorokův, jimž sám	

Kristus mluví, že ten jest samojediný Bůh, Stvořitel světa, kterého Pán hlásal a Otcem svým nazýval	286
Hl. III. Odpovídá na zchytralý důvod bludařů, jakoby Bůh též pominouti musel, když nebe i země, trůn a podnoží jeho pominou	289
Hl. IV. Že zříčením města Jerusáléma, „města velikého krále“, sláva a moc Hospodinova žádně ujmy nevzala; ono se stalo dle moudrého řízení Božího	290
Hl. V. Učí dále, jak svrchu v hl. 2. počal, že zákon a proroci jednoho Boha hlásají, ježž Kristus Otcem svým vyznává, a který se týmž Slovem svým zjevil lidem v zákoně i starém i novém	292
Hl. VI. Vykládá slova Páně: „Nikdo nezná Otce, leč Syn“, a dokazuje, že Syn od pradávna Otce a Otec Syna světu zvěstoval	294
Hl. VII. Ze slov Páně dokazuje dále, že netoliko Abrahám, ale i všickni, kteří zjevení Boží věrně přijali, Otce i Syna znali	298
Hl. VIII. Dokazuje, že Kristus nejenom Abraháma ale i potomstvo jeho v svobodu synův Božích pojal, zákon nezrušiv ale naplniv	299
Hl. IX. Dokazuje, že i starý i nový zákon mají jednoho původce a jeden cíl a účel	302
Hl. X. Písma starozákonní, a knihy Mojžišovy zvláště, zvěstují příští Syna Božího i jeho utrpení; pocházejí tudíž z vnuknutí téhož Otce	305
Hl. XI. Dokazuje, že netoliko Mojžiš a proroci, ale i jiní spravedlivci Duchem Božím osvíceni jsouce, příští Krista Pána předpovídali; neboť Bůh, vždy jsa tentýž, dává Ducha svého, komu ráčí, ačkoliv se to u pozdějších hustěji zjevuje	307
Hl. XII. Že Kristus Pán nezrušil zákon starý, nýbrž jen odstranil lidská ustanovení fariseův; zákon pak sám vyplnil, jsa zdokonalitelem jeho	309
Hl. XIII. Že nový zákon neodporuje starému, ale vede k větší dokonalosti a lásce, jsa osvobozením ze služebnosti	312
Hl. XIV. Co Bůh od člověka žádá nebo jemu činí, všechno slouží k spáse člověka; Bůh nemá člověka potřebí k ničemuž, sám mu všechno dobrotivě a darmo dáváje	314
Hl. XV. Původně Bůh lidu židovskému ustanovil toliko desatero přikázání, pozdější zevrubné předpisy dány jsou pro jich tvrdošijnost	317
Hl. XVI. Že Kristus Pán zrušil sice zákony, jimiž se ospravedlnění nezíská, ale desatero přikázání nezrušil, poněvadž mu lidstvo vždy podobeno bylo	319
Hl. XVII. Dokazuje, že obětí předobrazujících Bůh neměl potřebí, aniž člověk jimi ospravedlnění svého dosahoval; protož byly zrušeny a obět novozákonní ustanovena, obět Těla a Krve Krista Pána, která se po celém světě Bohu vzdávati má	323
Hl. XVIII. V církvi katolické se jediné vzdává pravá a čistá obět, „velebné svátosti“ totiž, která jest Tělo a Krev Pána Ježíše Krista, závďavek budoucího vzkříšení, které kacíři zapírají	327
Hl. XIX. Pozemské věci mohou býti ovšem obrazy nebeských, ale nikoliv věci nebeské obrazy jiných ještě vyšších a nám neznámých	331
Hl. XX. Dokazuje, že Bůh všechno na světě stvořil skrze Slovo své a Ducha svého; ač neviditelný jest, přece ze skutkův poznati se dává a poznán bývá	332

- Hl. XXI. Věrou praotce Abraháma předobrazovala se víra naše; a tak též byly i řeči i činy jiných praotců obrazy věcí budoucích 341
 Hl. XXII. Kristus Pán nepřišel pro lidi jednoho věku, ale pro všechny, kteří spravedlivě a zbožně žijíce v něho uvěřili a uvěří 343
 Hl. XXIII. Praotcové a proroci předpovídající Kristovo přístí, vedli lidi k tomu, aby v něj věřili; apoštolé po nich v tu práci nastoupili 344
 Hl. XXIV. Obrácení pohanů bylo mnohem obtížnější nežli Židů 346
 Hl. XXV. Starý i nový zákon předobrazem byl v Abrahámovi a v narození se Faresa a Záry z Thamary; ale v obou zákonech jest jeden a tentýž Bůh 347
 Hl. XXVI. Poklad skrytý v písmech jest Kristus; ale smysl jich vyhledávej se v církvi katolické u nástupcův apoštolských; v ní s pravým učením i pravý rozum písem uložen jest 349
 Hl. XXVII. I hříchy praotcův, které Bůh trestal, mají nám býti na výstrahu a osvědčiti nám svrchovanou spravedlnost Boží, an všechno a vždycky tresce, ba po zjevení se milosti Kristovy tím více 352
 Hl. XXVIII. Pošetile důvěří, kdo se domnívají, že milost Kristova odstranila spravedlnost Boží, kdežto učení Kristovo větší dokonalosti od nás žádá, a přestupky proti ní přísně tresce 356
 Hl. XXIX. Poráží námitku Markiónitů, jakoby Bůh byl původcem zlého, zatvrdiv srdce Faraonovo 358
 Hl. XXX. Jinou námitku vyvrací, že byli totiž na příkaz Boží Židé oloupli Egyptany 359
 Hl. XXXI. Co písmo nekárá, nesmíme kvapně starým za vinu klásti; nýbrž máme v tom předobrazení hledati; to dokazuje pokrevním smilněním, které se Lotovi přihodilo 362
 Hl. XXXII. Že jeden a týž Bůh jest původcem i starého i nového zákona, z učení apoštolův dokazuje 364
 Hl. XXXIII. Jen kdo v jednoho Boha věří a církve se drží, osvícen bývá Duchem sv. a dosáhá pravého poznání, dle něhož i proroctvím rozumí a je náležitě vykládá 366
 Hl. XXXIV. Že proroci byli od pravého Boha poslání, dokazuje se vyplněním proroctví jejich v osobě Krista Pána 373
 Hl. XXXV. Poráží to křivé domnění, jakoby proroci rozličnými duchy nadchnuti byli 376
 Hl. XXXVI. Dokazuje, že jeden a týž Otec poslal i proroky i Krista Pána 378
 Hl. XXXVII. Dokazuje, že lidé jsou svobodní a vůli svou mají, a že tudíž není pravda, jakoby někteří byli přirozeně dobří, jiní pak zlí 385
 Hl. XXXVIII. Ukazuje, proč nebyl člověk od počátku stvořen dokonalým 389
 Hl. XXXIX. Svou vůli má člověk k tomu, aby svobodně a bez nucení volil, a konal příkázání Boží a tak dokonalosti došel i trestů přestupníkův připravených se uvaroval 391
 Hl. XL. Dokazuje, že jeden a tentýž Bůh Otec zlé tresce a dobrým se odměňuje 393
 Hl. XLI. Kdo Bohu nevěří a neposlouchají ho, andělé jsou a potomci ďáblův nikoli dle přirození, ale následováním; závěrek této knihy 395

Úvod	398
Hlava I. Jediný Kristus, jsa Bůh i člověk, mohl nás o Bohu poučiti a vykoupiti	399
Hl. II. Kristus nepřišel do cizího, ale do svého, přijma na se výtvar svůj; tělo naše schopno učinil spasení, krví svou nás vykoupiv a tělo své v pokrm nám zůstaviv	401
Hl. III. V slabosti těla lidského jeví se mocnost Boha našeho, an smrtelné nesmrtelným učiní	403
Hl. IV. Dokazuje blud těch, kteří mimo Světotvářce jiného Otce veške- renstva vymýšlejí; a že nemůže-li anebo nechce-li tento tělu našemu nesmrtelnosti odepríti, osvědčuje tím buď svou slabost, buď závist 405	
Hl. V. Že Bůh těla naše nesmrtelnými učiniti může, dokazuje velikým věkem prvých lidí, únosem Eliáše a Henocha na onen svět i s tělem, zachováním Jonáše, Ananiáše, Azariáše a Misaele v největším ne- bezpečí smrti	405
Hl. VI. Bůh zachová člověka celého, s tělem i s duší, když jej Slovo pojme a ozdobí dary Ducha sv., jehož chrámem naše těla jsou	407
Hl. VII. Že vzkříšení Kristovo dokazuje vzkříšení naše, ale toho toliko, co umírá, t. j. těla, jelikož duše nesmrtelná jest	410
Hl. VIII. Dary Ducha sv. připravují nás k neporušitelnosti a činí nás du- chovními; lidé duchovní vyznačují se čistými, tělesní nečistými zvířaty	411
Hl. IX. Jak se má rozuměti slovům apoštolovým, že „tělo a krev královstvím Božím vládnouti nebudou“	413
Hl. X. Dotvrzuje, co řekl, podobenstvím vštípení plané olivy na slechetnou; dále ukazuje, že bez Ducha člověk ani ovoce nésti, ani do království Božího přijíti nemůže	415
Hl. XI. Co se rozumí skutky těla a co ovocem Ducha	417
Hl. XII. Učí, jaký jest rozdíl smrti a života, dechu života a Ducha oživu- jícího; a jak táž podstata tělesná, byvši mrtva, oživne	418
Hl. XIII. Že z mrtvých vstaneme týmiž těly, která jsme za živa měli, do- kazuje z příkladu těch mrtvých, jež Kristus Pán vzkřísil; z toho pak, že se nám nyní Duch sv. uděluje, dovodí, že schopni jsme věčného duchovního života	421
Hl. XIV. Kdyby tělo naše nebylo schopno spásy, nebylo by Slovo Boží podstatu jeho na se přijalo, a tak bychom ani vykoupení nebyli	424
Hl. XV. Dokazuje budoucí z mrtvých vzkříšení z prorokův Isaiáše a Eze- chiele, i že týž Bůh nás vzkřísí, který nás stvořil	427
Hl. XVI. Když těla naše v zemi se navracejí, z toho jde, že i z ní vzata jsou; přístím Slova objevil se v nás zřejměj obraz Boží	430
Hl. XVII. Bůh a Pán, Otec a Stvořitel všech věcí jeden jediný jest, jenž nás v Kristu miloval, který se pak osvědčil býti Synem a Slovem jeho, když hříchy odpouštěl	431
Hl. XVIII. Všecky věci stvořeny jsou od téhož Boha Otce a Slova jeho, kteréž nás vykoupilo, protož mu i k vykonání toho spasného řádu slouží	433
Hl. XIX. S neposlušnou a hříšnou Evou porovnává blahoslavenou Pannu Marii; dokazuje, že bludaři neznají spasného řádu Božího	435

Hl. XX. U víře poslouchati sluší duchovní pastýře, jimž od apoštolů svě- řena jest zpráva církve; kacířů pak se máme varovati, aniž pak smíme všetečně o tajemstvích víry rozumovati	437
Hl. XXI. Kristus, jsa hlavou všech, od Otce na tento svět poslán jest a vtělil se, aby zaslíbení vyplnil, ďábla přemohl a nás s Otcem smířil	439
Hl. XXII. Že Kristus Pán pokušení Satanášovo slovy zákona přemohl, tím dokázal, že Otcem jeho jest ten, kterýž byl zákon starý ustanovil	442
Hl. XXIII. Ďábel jest ustavičný lhář; již prvoroďiče naše v ráji obelhal a tak je k hřichu svedl a smrt na ně uvalil	443
Hl. XXIV. Jak jest ďábel ustavičným lhářem a že nemá pozemské moc- nosti v rukou svých, nýbrž ty že pocházejí od Boha	445
Hl. XXV. Vypisuje proľhanost, hrdopýchu a násilnictví antikristovo dle Daniele proroka a Pavla apoštola	447
Hl. XXVI. Apoštol Jan ve svém Zjevení i Kristus Pán potvrzují Danie- lovo proroctví o konci světa, o pádu světských říší a konečném ví- tězství říše Kristovy; z toho jde, že Bůh Danielův není žádný jiný nežli Bůh, Otec Pána Ježíše Krista	451
Hl. XXVII. Jak na posledním soudu spravedliví poťati budou k Bohu, bez- božní pak odloučeni od něho u věčné muky	453
Hl. XXVIII. Jaký rozdíl bude mezi spravedlivými a bezbožnými; že za an- tikrista veliké odpadnutí se stane, načež pak celý svět zahyne	454
Hl. XXIX. Všecko má sloužiti k prospěchu lidstva; proto Bůh i zlému do- pustil od počátku; to vrcholu svého dosáhne v antikristu, jsouc mnohonásobně předobrazeno	457
Hl. XXX. O významu čísla 666, že nelze dle něho nic jistě souditi; o krá- lovství antikristově a smrti jeho	458
Hl. XXXI. Že těla naše vzkříšena budou, dotvrzuje smrt, vzkříšení a vstou- pení Páně; duše spravedlivých do té doby prý potrvají na skrytém místě, ažby k dokonalému oslavení a blahu dospěly	461
Hl. XXXII. Svati obdrží odměnu v týchž tělích, v kterých všeliké strasti trpěli; tak to Bůh slíbil a veškerá příroda to očekává	463
Hl. XXXIII. Co posud řekl, hledí dotvrditi výroky Krista Pána, požehná- ním Isákovým a svědectvím Papie, bez mála vrstevníka apoštolův	465
Hl. XXXIV. Dále hledí dokázati toto své učení výroky prorokův a jedním podobstvím Páně	468
Hl. XXXV. Snaží se doslovný výklad uvedených i jiných výroků pro- rockých dotvrditi a provesti, že se to vše rozumí o pozemské říši Kristově	471
Hl. XXXVI. Lidé skutečně z mrtvých vstanou; svět nebude naprosto zničen; dle rozličných zásluh budou i příbytkové svatých rozlični; konečně všecko bude odevzdáno Otcí a Bůh bude všecko ve všem	474
Dodatky. I. Zlomek z listu k příteli Florínovi	477
II. " " k papeži Viktorovi	478
III. " o nejsv. svátosti oltářní	479
IV. " o pravém vědění	480
Ukazatel	481